



Aan:
Leden MT VTHH

Cluster Toezicht en cluster
Formeel Recht
DLK
Vaktechniek & Internationaal

memo

De foutprojectie als grondslag voor UTB
(aanbiedingsnota)

Datum
3 maart 2015
Versienummer
1.0
Datum vaststelling
9 3 2015
Bijlage
Memo foutprojectie

Aanleiding

Het onderwerp "statistische steekproef bij douanecontroles" staat al lange tijd op de agenda van het DLK. De clusters Toezicht en Formeel Recht zien de statistische steekproef als een waardevol hulpmiddel bij het uitvoeren van een administratieve controle in het kader van de douanewetgeving. 5.1.2i

Auteurs
5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e

5.1.2i . Daarbij wordt onder meer ingegaan op het onderscheid tussen gecontroleerde en aangever/schuldenaar en de gevolgen daarvan voor de controle aanpak.

Kopie aan
Cluster Toezicht
Cluster FR
5.1.2e
5.1.2e

Vraagpunten

5.1.2i . Met name bij de steekproef-deskundigen ontmoet het memo nog bezwaren. De belangrijkste vraagpunten die worden opgeroepen zijn:
5.1.2i

5.1.2i

5.1.2i

D. Daarnaast leeft de wens om de wetgeving te wijzigen 5.1.2i

Reactie op de vraagpunten

5.1.2i

5.1.2i

5.1.2i

5.1.2i

D. Aanpassing van wetgeving kan alleen via Brussel vorm krijgen omdat het formele kader voor het opleggen van een UTB grotendeels door Brussel wordt bepaald. Het loont dus zeker de moeite om vanuit het cluster Toezicht te onderzoeken in hoeverre voor deze aanpassingen in Brussel draagvlak te vinden is.

5.1.2i

Beslispunten MT/VTHH

Het MT VTHH wordt gevraagd:

5.1.2i

. Concreet wordt gedacht aan het onder de aandacht brengen van het memo bij de regio-directeuren en het organiseren van een (halve) themadag voor EDP-auditors en regio-contactpersonen FR/beroepsbehandelaars om aan de hand van een casus de problematiek met elkaar te bespreken. 5.1.2i

5.1.2i

Bijlage 1 bij Memo De foutprojectie als grondslag voor UTB

3 maart 2015

1 Uitgangspunten voor deze casus

- Het betreft een CNI bij de Importeur, verder "gecontroleerde"
- De aangiften zijn in directe vertegenwoordiging gedaan door een douane-expediteur; de importeur is dus formeel de aangever en schuldenaar
- 12 dwu
- 12 dwu
- Controle op de volledigheid wordt niet in deze casus uitgewerkt

2 Aangiften

Onderstaande tabel geeft kort de opbouw van de aangiften weer. Er is sprake van verschillende goederen, waarden en douanerechtpercentages (DR%). Het maximum te heffen percentage is beoordeeld op 12 dwu

Aangifte nummer	Douane waarde in €	DR %	Betaalde DR
-----------------	--------------------	------	-------------

12 dwu

3 Bepalen van de materialiteit

De materialiteit wordt bepaald conform de tabel in CAB aan de hand van de waarde van de inkomende stroom douanegoederen.

Dit betekent, dat bij een inkomende stroom goederen van 3,3M de materialiteit bepaald wordt op € 120.000 in uitgave euro's.

Aangezien besloten is de steekproef in te richten op potentieel gemiste heffing, dient de materialiteit nog omgerekend te worden naar heffingseuro's. De maximale heffing is bepaald op 12 dwu derhalve luidt de materialiteit in heffing euro's €12 dwu).

Materialiteitstabel
(bedragen in euro's)

Omvang organisatie (in Nederlandse omzet)		Materialiteit
-	300.000	Omzet x 5%
300.000	500.000	15.000
500.000	1.000.000	30.000
1.000.000	2.200.000	60.000
2.200.000	4.400.000	120.000
4.400.000	8.800.000	180.000
8.800.000	17.500.000	300.000
17.500.000	35.000.000	600.000
35.000.000	70.000.000	900.000
70.000.000	140.000.000	1.500.000
140.000.000	-	3.000.000

4 Bepalen van de populatie

Van elke aangiftheregel wordt de maximum te heffen douanerechten berekend.

Aangifte nummer	Douane waarde in €	DR %	Betaalde DR	max DR %	max heffing DR	max gemiste DR

12 dwu

12 dwu en vormt de populatie uitgedrukt in euro's waarop de steekproef getrokken zal worden. De tabel toont dat elke getrokken euro weer te herleiden is tot de origineel ingediende aangifte.

5 Trekken van de steekproef

De populatie omvat 12 dwu euro's. Bij een materialiteit van € 30.000 bedraagt het te hanteren interval 10.000 bij $R=3$ (NB: voor de betekenis van de R-factor wordt verwezen naar het Leerboek statistical audit Belastingdienst). Uit elk interval van 10.000 wordt random 1 euro gestoken. Dit betekent dat 12 dwu in de steekproef getrokken zullen worden. De trekking vindt plaats met behulp 5.1.2j 12 dwu

6 Uitvoering van de steekproef

De controle ambtenaar stelt vast, 12 dwu

Aangifte nummer	Douane waarde in €	DR %	Betaalde DR	max DR %	max heffing DR		max gemiste DR	DR % na controle	DR moeten zijn	Correctie
--------------------	--------------------------	------	----------------	----------------	----------------------	--	----------------------	---------------------	----------------------	-----------

12 dwu

7 Evaluatie

De in de steekproef vastgestelde fouten worden nu uitgedrukt in een taint, dit is de relatieve fout van een gecontroleerde geldeenheid.

Aangifte nummer	max gemiste DR	Correctie	taint
--------------------	-------------------	-----------	-------

12 dwu

12 dwu

(NB: voor de berekening wordt verwezen naar het Leerboek statistical audit Belastingdienst, deze berekening wordt ondersteund in het 5.1.2j

12 dwu

De gecontroleerde wordt in de gelegenheid gesteld om onderzoek te doen naar de exacte omvang van de fouten in 12 dwu. Indien hij dit niet wenst te doen of indien het onderzoek niet adequaat wordt uitgevoerd, zal de Douane uitgaan van de beste schatting van de fout, te 12 dwu



memo

De foutprojectie als grondslag voor UTB

1. Inleiding

In dit memo besteden wij aandacht aan de consequenties van het gebruik van de statistische steekproef bij het onderzoek naar de aanvaardbaarheid van de CDW gerelateerde aangifte. Dit memo ziet niet op administratieve controles waarbij de aan de AWR gerelateerde regelgeving in het geding is.

Wij gaan alleen in op de verschillen tussen de te verrichten werkzaamheden vanuit een controletechnische en statistische invalshoek en de te verrichten werkzaamheden nodig om een UTB¹ te kunnen onderbouwen. De statistische steekproef als instrument staat in dit memo niet ter discussie; CDW en ADW bieden hier voldoende ruimte voor.²

2. Controletechnische en statistische invalshoek

2.1 Situatieschets administratieve controle m.b.v. een steekproef

Een controlemedewerker voert een statistische steekproef uit en evalueert de bevindingen zoals voorgeschreven in het Handboek Controle en de diverse interne richtlijnen. 5.1.2i

Hij bespreekt de uitkomsten van de steekproef met de gecontroleerde c.q. de aangever⁴.

In dit memo worden de gevolgen verduidelijkt aan de hand van de volgende (fictieve) cijfers. De bekende fout⁵ is 12 dwu en de daaruit afgeleide verwachte

1 Als uit het onderzoek blijkt dat te weinig is geheven, dient het méér verschuldigde te worden nagevorderd. Het CDW gebruikt hiervoor de term "boekings achteraf". Zoals elke boeking dient ook een boeking achteraf aan de schuldenaar te worden medegedeeld door verzending van een uitnodiging tot betaling (art. 221 CDW juncto art. 7:6 Adw).

2 In mei 2016 vervangt het Douanewetboek van de Unie (UCC) het CDW. Dit heeft geen gevolgen voor de onderhavige problematiek.

3 5.1.2i

4 In deze notitie gaan wij uit van directe vertegenwoordiging. De aangever is de schuldenaar en ontvangt de opgelegde UTB. Daar waar gecontroleerde staat kun je ook aangever lezen. In paragraaf 4 wordt specifiek ingegaan op de gevolgen wanneer de gecontroleerde niet dezelfde is als de formele aangever en schuldenaar.

5 De bekende fout is de correctie gevonden in gecontroleerde aangifteregels op basis van de steekproef. De foutprojectie is de extrapolatie van de bekende fout naar de totale groep van de te controleren aangifteregels die in de steekproef betrokken zijn.

Datum

3 maart 2015

Versienummer

1.0

Datum vaststelling

09 03 2015

Bijlage

1 Voorbeeld van een steekproef

Auteurs

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Kopie aan

Cluster Toezicht

Cluster FR

5.1.2e

5.1.2e

fout 12 dwu De gecontroleerde krijgt de gelegenheid om tegenbewijs te leveren.⁶ Als alternatief voor het uitzoekwerk stelt de Douane voor te corrigeren op basis van de verwachte fout.

In de praktijk komen de volgende scenario's voor:

1. De gecontroleerde is het eens met de uitkomsten van de steekproef en de inspecteur legt een UTB op.
2. De gecontroleerde is het *niet* eens met de uitkomsten van de steekproef en levert tegenbewijs aan. Douane evalueert dit tegenbewijs. Gecontroleerde is het eens met deze evaluatie waarna de inspecteur de UTB oplegt die correspondeert met deze evaluatie.
3. De gecontroleerde is het *niet* eens met de uitkomsten van de steekproef. Hij wil geen tegenbewijs aanleveren of is het oneens met de evaluatie van dit tegenbewijs door de Douane.

2.2 Bepalen correctiebedrag cf. het Handboek Controle

Volgens het Handboek Controle bepaalt de controlemedewerker het te corrigeren bedrag op basis van de verwachte fout, tenzij tegenbewijs is aangeleverd door gecontroleerde. De controlemedewerker beoordeelt het tegenbewijs en 5.1.2i

De controlemedewerker bepaalt de hoogte van het te corrigeren bedrag afhankelijk van de resultaten van de steekproef en het geleverde tegenbewijs door het bedrijf. Hij kiest voor de bekende fout, de verwachte fout 5.1.2i

5.1.2i

a) Bekende fout – Op basis van de steekproefuitkomsten wordt het te corrigeren bedrag vastgesteld op de bekende fout 12 dwu 5.1.2i

b) Geconstateerde fout – Op basis van het tegenbewijs berekent gecontroleerde het werkelijke foutbedrag per aangifteregel en dit vormt de basis voor het te corrigeren bedrag. De controlemedewerker legt de UTB op aan de hand van deze geconstateerde fout.

c) Verwachte fout – Op basis van de steekproefuitkomsten wordt het te corrigeren bedrag vastgesteld op de verwachte 12 dwu De verwachte fout is de beste schatting van de werkelijke fout die in de populatie zit. 5.1.2i

5.1.2i

3 Het formaliseren van de UTB

5.1.2i

3.1 Gecontroleerde die meewerkt en geen eigen onderzoek doet

Een gecontroleerde die het eens is met de steekproefuitkomsten ontvangt een UTB ter hoogte van de verwachte fout. Op basis van de foutprojectie wordt een UTB voor het geheel opgelegd ad 12 dwu

⁶ Onder tegenbewijs wordt hier verstaan minimaal de mogelijkheid tot het weerleggen van hetgeen is vastgesteld bij de bekende fouten en eventueel zelfstandig aanvullend onderzoek voor zover het totale resultaat van de steekproef in twijfel wordt getrokken.

3.2 Gecontroleerde die meewerkt en eigen onderzoek doet

Een gecontroleerde die het niet eens is met de steekproefuitkomsten maar wel meewerkt levert tegenbewijs aan. 5.1.2i

5.1.2i ; De controlemedewerker beoordeelt het tegenbewijs en 5.1.2i (5.1.2d)

3.3 Een gecontroleerde die niet meewerkt

5.1.2i

5.1.2i

5.1.2i

5.1.2i

4 Wat te doen als de gecontroleerde geen aangever en schuldenaar is?

Er zijn situaties waarbij de importeur de aangiften heeft laten verzorgen door een of meer professionele douane-expediteurs op eigen naam/voor eigen rekening. In die gevallen is de importeur (bijzondere omstandigheden daargelaten) geen schuldenaar. Dat betekent dat de UTB('s) uiteindelijk naar de aangever(s) moet worden gestuurd.

5.1.2i

5 Conclusies

De statistische steekproef is een waardevol hulpmiddel bij het uitvoeren van administratieve controle in het kader van de douanewetgeving. 5.1.2i

5.1.2i

5.1.2i gecontroleerde en aangever/schuldenaar niet altijd dezelfde persoon zijn.

⁷ 5.1.2i

⁸ Het staat de gecontroleerde natuurlijk wel vrij met de aangevers af te spreken dat hij de correctie betaald.

5.1.2i

Gelet op het voorgaande is het van groot belang dat de controlemedewerker en de specialisten FR van de regio's in geval van problemen bij het uitvoeren van een steekproef (in de zin dat de gecontroleerde en/of de eventuele aangevers niet mee willen werken) in nauw overleg de vervolgstappen bepalen.



Populatievorming statistische steekproef: op basis van het AGS-bestand of de financiële administratie?

Publicatiedatum 10-07-2023, 10:40 | Laatste update 11-07-2023, 14:02 |

Dit artikel is opgenomen in de Nieuwsbrief Vaktechniek Toezicht 2023 nummer 4, onderdeel Actualia.

5.1.2e

5.1.2e

(tot 1 april 2023)

Algemeen

In het kader van het vormen van de populatie ten behoeve van het trekken van een statistische steekproef hebben controlemedewerkers van 5.1.2e vraag gesteld wanneer en onder welke voorwaarden gebruik kan worden gemaakt van het AGS-bestand¹ respectievelijk de financiële administratie. Een relevante vraag waar ik in dit artikel graag nader op inga. In deze context gaat het in dit artikel om Controles Na Invoer (CNI's)², waarbij als controlemethode de statistische steekproef (hierna: steekproef) wordt toegepast.

Er zijn hierbij verschillende mogelijkheden te onderkennen, waarvan ik in dit artikel voorbeelden zal geven. In welke situatie je voor welke wijze van populatievorming kiest, hangt samen met onder andere de aard en omvang van het bedrijf en zijn douaneactiviteiten, de controleopdracht, de controledoelstelling(en) en de uitkomsten van de preplanning. Daarom is er in de gegeven praktijksituaties sprake van maatwerk. De controlemedewerker bepaalt hoe hij³ de populatie wil gaan vormen, rekening houdend met de mogelijkheden die in de vaktechnische kaders zijn opgenomen. De gekozen controleaanpak stemt hij af met de controleleider en/of de steekproefdeskundige.

Verder is het ook een keuze van de controlemedewerker om bij CNI's de steekproef toe te passen. Hij heeft immers de professionele keuzeruimte om de voor zijn controleopdracht/-doelstelling meest effectieve en efficiënte controlemethode te kiezen. Behalve voor de steekproef kan hij ook kiezen voor een integrale controle of een (kritische) deelwaarneming. Bij deze keuze speelt de omvang van de te controleren populatie een belangrijke rol.

Werkwijzen populatievorming en resulterende onderzoeksvragen

In de praktijk worden bij het vormen van de populatie waarop een steekproef wordt getrokken minimaal twee verschillende werkwijzen gehanteerd:

- De opdrachtgever 5.1.2d levert een AGS-jaarbestand aan met daarin de aangiftheregels van een bedrijf voor een boekjaar. Op basis van dit bestand wordt de populatie gevormd en de steekproef getrokken.
- De financiële administratie wordt bij het bedrijf opgevraagd en op basis van de inkoopfactuurwaarden of de uitgaven (5.1.2d)

De uit bovenstaande werkwijzen resulterende onderzoeksvragen, die in dit artikel centraal staan, luiden als volgt:

1. Wanneer stel je de populatie ten behoeve van de statistische steekproef samen op basis van de factuurwaarde in het AGS-bestand?
2. Wanneer stel je de populatie ten behoeve van de statistische steekproef samen op basis van de financiële administratie?

VIS 2015.1 De toepassing van steekproeven bij een CNI

Om bovenstaande onderzoeksvragen te beantwoorden, pas ik de in de [Vaktechnische Instructie Steekproeven \(VIS\) 2015.1 De toepassing van steekproeven bij een CNI \(versie juni 2018\)](#)⁴ beschreven kaders toe op de controleopdrachten die door het DLTC worden uitgezet.

Volgens de VIS 2015.1 kan voor de samenstelling van de populatie bij een CNI, afhankelijk van de uitkomsten van de preplanning, de doelstelling van de controle en de praktische (on)mogelijkheden, een keuze worden gemaakt uit drie methodieken, namelijk:

1. een populatie die bestaat uit de maximaal niet geheven euro's douanerechten;
2. een populatie die bestaat uit de grondslag voor de heffingen; of
3. een populatie die bestaat uit de uitgaven.

Per methodiek beschrijf ik kort wat deze inhoudt.

Methodiek 1: een populatie die bestaat uit de maximaal niet geheven euro's douanerechten

Volgens de VIS 2015.1 bestaat de populatie bij deze eerste methodiek uit de bedragen van de mogelijk ten onrechte niet geheven euro's douanerechten per aangifteryegel.

De controlemedewerker stelt een plafondhoogte vast en het verschil tussen de plafondhoogte en het aangegeven betaalde bedrag wordt op juistheid gecontroleerd. Het onderzoek richt zich daarbij op de vraag of de getrokken euro aan berekende niet geheven douanerechten (de boekwaarde) terecht niet is afgedragen in de aangifte ten invoer.^{5.1.2d} deze werk ik in dit artikel daarom dan ook niet verder uit.

Methodiek 2: een populatie die bestaat uit de grondslag voor de heffingen

Volgens de VIS 2015.1 bestaat de populatie bij deze tweede methodiek uit de factuurwaarden van de aangifteryegels. Deze methodiek is alleen toepasbaar als de grondslag voor de heffingen reeds is gecontroleerd en akkoord bevonden, aangezien deze grondslag het startpunt van het steekproefonderzoek vormt. Het onderzoek richt zich vervolgens op de vraag of de getrokken factuurwaarde fiscaal juist is behandeld. Indien die vraag ontkennend moet worden beantwoord, wordt vervolgens de resulterende gevolgschade bepaald.

Methodiek 3: een populatie die bestaat uit de uitgaven

Bij deze derde methodiek bestaat de populatie uit uitgaveneuro's die betrekking hebben op de uitgaande geldstroom zoals verantwoord in de financiële administratie. Van een uitgave die door de getrokken euro is aangewezen, wordt gecontroleerd in hoeverre deze fiscaal juist is behandeld.

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

Enkele uitgangspunten

5.1.2d De controlemedewerker moet voldoende deskundig en onafhankelijk zijn om de opdracht uit te voeren. De controleaanpak bestaat uit een combinatie van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden.

Als de controlemedewerker het AGS-bestand ontvangt, dan kan deze betrekking hebben op een periode van een jaar, korter dan een jaar of langer dan een jaar. Voor dit artikel ga ik voor de eenvoud uit van een periode van een jaar, zodat de opgevraagde auditfile met het AGS-jaarbestand kan worden aangesloten.

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

Conclusie

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

Vooronderzoek

5.1.2d

5.1.2d

Conclusie AGS jaarbestand

5.1.2d

Werkzaamheden steekproefonderzoek

5.1.2d

Conclusie

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

Werkzaamheden onderzoek

5.1.2d

Conclusie

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

5.1.2d

Beantwoording onderzoeksvragen

Door de VIS 2015.1 te vergelijken met de controleopdrachten van het DLTC, kom ik tot de beantwoording van de twee onderzoeksvragen:

1. Wanneer stel je de populatie ten behoeve van de statistische steekproef samen op basis van de factuurwaarde in het AGS-bestand?
2. Wanneer stel je de populatie ten behoeve van de statistische steekproef samen op basis van de financiële administratie?

Beantwoording eerste onderzoeksvraag

Bij de uitvoering van controleopdrachten waarbij wordt gevraagd om 5.1.2d te controleren, stelt de controlemedewerker de populatie samen op basis van de factuurwaarde in het AGS-bestand. Dit op voorwaarde dat de statistische steekproef voor de uitvoering van deze controleopdracht de meest efficiënte en effectieve controlemethode is.

5.1.2d

▪ 5.1.2d

Beantwoording tweede onderzoeksvraag

Bij de uitvoering van controleopdrachten waarbij wordt gevraagd om de volledigheid van de douanewaarde en/of de aanvaardbaarheid van de aangiften te controleren, stelt de controlemedewerker de populatie samen op basis van de financiële administratie.

5.1.2d

Afsluitende opmerkingen

5.1.2d

Kortom: het blijft maatwerk welke methodiek je toepast en hoe je de populatie vormt. Stem de door jou gekozen aanpak daarom altijd af met de controleleider en overleg in geval van twijfel met een steekproefdeskundige.

Voetnoten

1. Dit artikel gaat over het AGS-jaarbestand, waarbij AGS staat voor het AanGifteSysteem. Bij de Douane is het mogelijk om via verschillende aangiftesystemen aangifte te doen en een deel hiervan wordt momenteel vervangen.
2. Een CNI is een controle na vrijgave die je achteraf uitvoert, zonder dat de betreffende goederen daarbij aanwezig zijn.
3. Voor de leesbaarheid heb ik gekozen voor 'hij', maar hiervoor kun je desgewenst ook lezen 'zij' of 'het' en de daarvan afgeleide bezittelijke voornaamwoorden.
4. De VIS 2015.1 5.1.2d
5. Deze controleopdrachten kunnen overigens ook betrekking hebben op de VGEM-aspecten: veiligheid, gezondheid, economie en milieu.
6. New Computerised Transit System (NCTS) is het aangiftesysteem voor vervoersaangiften.

Disclaimer: Dit artikel maakt deel uit van de Nieuwsbrief Vaktechniek Toezicht. Deze nieuwsbrief wordt periodiek uitgegeven door de Kennisgroep Vaktechniek Toezicht. De kennisgroep heeft een redactieraad ingesteld, die zorg draagt voor de kwaliteit van de artikelen die in de nieuwsbrief worden geplaatst. De artikelen worden niet per definitie verwijderd als zij niet meer actueel zijn. Ook kunnen in de artikelen persoonlijke meningen zijn opgenomen. Voor actuele en gevalideerde informatie die overeenkomt met het beleid van de Belastingdienst wordt verwezen naar de overige onderdelen van [intranet controle & toezicht](#).